

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

Program doradcy zawodowego

w SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 1 w Pieszycach
opracowany na lata 2018-2022

Opracowała
mgr Anna Mazurek

Pieszycy, 3 września 2018

Spis treści

Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego w SP1 Pieszycy.....	3
WSDZ aspekty prawne	3
Osoby odpowiedzialne za realizację WSDZ	3
Główne założenia WSDZ.....	3
Główne obszary działań w ramach WSDZ.....	4
Moduły doradcze w poszczególnych klasach - założenia programowe.....	5
Współpraca z podmiotami w WSDZ.....	7
 Działalność szkolnego doradcy zawodowego.....	8
Zadania doradcy zawodowego.....	8
Realizacja zadań szkolnego doradcy zawodowego.....	10
Ewaluacja.....	12
Tematyka godzin doradztwa zawodowego.....	13
 Załącznik nr 1	
Treści programowe zgodne z MEN.....	17

Doradztwo zawodowe to „proces pomagania jednostce w poznaniu i wykorzystaniu własnego potencjału edukacyjnego, zawodowego i psychologicznego, tak by osiągnęła ona optymalny poziom zadowolenia z siebie i była jednocześnie społecznie użyteczna”

Glenys Watt – Przewodnicząca Zespołu Komisji Europejskiej

WSDZ aspekty prawne

1. Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego.
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
4. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz.U. z dnia 11 stycznia 2017r.)

Osoby odpowiedzialne za realizację WSDZ

- Magdalena Skrzypczak – dyrektor szkoły.
- Anna Mazurek – psycholog, doradca zawodowy.

Główne założenia WSDZ

- wybór zawodu nie jest pojedynczym, świadomym aktem decyzyjnym ale procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia,
- preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się wraz z upływem czasu,
- na wybór zawodu wpływają głównie wartości, czynniki emocjonalne, rodzaj i poziom wykształcenia oraz wpływ środowiska.
- obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami

- ma charakter planowych działań (działania w ramach WSDZ nie mogą mieć charakteru doraźnego, sporadycznego, niezaplanowanego). Wszystkie klasy 7, 8 Szkoły Podstawowej objęte zostaną warsztatami grupowymi z doradztwa zawodowego oraz zajęciami indywidualnymi. Wszystkie klasy 1, 2, 3, 4, 5, 6 Szkoły Podstawowej poza obowiązkowymi zajęciami edukacyjnymi z zakresu kształcenia ogólnego zorganizowane będą miały warsztaty z doradcą zawodowym z obszaru orientacji zawodowej.
- WSDZ ma charakter planowych działań ogółu nauczycieli i koordynowany jest przez szkolnego doradcę zawodowego, dzięki czemu wszelkie działania szkoły mają spójny charakter.

Główne obszary działań w ramach WSDZ

A. W ramach pracy z uczniami obejmuje:

- poznawanie siebie, zawodów, udzielanie informacji edukacyjnej i zawodowej.
- autodiagnozę preferencji i zainteresowań zawodowych.
- analizę potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia na rynku pracy.
- indywidualną pracę z uczniami mającymi problemy z wyborem szkoły i zawodu.
- pomoc w planowaniu rozwoju zawodowego.
- konfrontowanie samooceny uczniów z wymaganiami szkół i zawodów.
- pomoc w wyborze i nabywaniu kwalifikacji zawodowych.
- pomoc w budowaniu kolejnych etapów rozwoju edukacyjno-zawodowego.
- określenie zgodności predyspozycji uczniów.
- wskazywanie możliwości kształcenia w systemie pozaświatowym.
- poruszanie się na rynku pracy.
- realizację działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej i roli pracownika,
- przygotowanie do samodzielności w trudnych sytuacjach życiowych: egzamin, poszukiwanie pracy, podjęcie roli pracownika, zmiana zawodu, z adaptacją do nowych warunków, bezrobocie.
- rozwijanie postawy i umiejętności przedsiębiorczych poprzez prowadzone warsztaty i koło zainteresowań, przygotowywanie do konkursów z zakresu przedsiębiorczości oraz spotkania z przedstawicielami instytucji zewnętrznych w tym wizyty studyjne w zakładach pracy.

Moduły doradcze w poszczególnych klasach - preorientacja i orientacja zawodowa:

w klasach 1, 2, 3, 4, 5, 6

- obejmują orientację zawodową, której celem jest „zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień”
- zajęcia w formie warsztatów, z wykorzystaniem aktywnych form pracy - gry i zabawy z obszaru orientacji zawodowej zgodnie z programem WSDZ prowadzone przez nauczycieli danego etapu edukacyjnego na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego i dodatkowo wspomagane przez doradcę zawodowego, a także podczas wizyt zawodoznawczych.

w klasach 7, 8

- obejmują doradztwo zawodowe, którego celem jest „wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy”
- zajęcia w formie grupowych warsztatów integracyjnych z elementami zawodoznawstwa,
- dodatkowo w klasach 8 SP prowadzenie systematycznych konsultacji indywidualnych oraz zajęć grupowych z uwzględnieniem wyjść do placówek edukacyjnych, uczestniczeniu w forach edukacyjnych-zawodowych, intensywny trening konstruowania i planowania własnej kariery edukacyjno-zawodowej, symulacje zakładania własnej firmy – obszar przedsiębiorczości, a także warsztaty multimedialne,
- obszar ten realizowany będzie na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego przez wszystkich nauczycieli, na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem oraz na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego prowadzonych przez specjalistę w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej a także w ramach wizyt zawodoznawczych.

B. W ramach pracy z rodzicami obejmuje:

- prezentację założeń pracy informacyjno-doradczej szkoły na rzecz uczniów,

- zajęcia służące wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci,
- włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań informacyjnych szkoły, prezentowanie doświadczenia zawodowego z poszczególnych obszarów zawodowych,
- przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej, współpraca ze szkołami ponadgimnazjalnymi,
- gromadzenie, systematyczna aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej,
- przedstawienie możliwości zatrudnienia na lokalnym rynku pracy,
- konsultacje doradcze dla chętnych rodziców i uczniów podczas dyżuru doradczego lub w umówionych terminach.

C. W ramach pracy z nauczycielami (radą pedagogiczną):

- utworzenie i zapewnienie ciągłości działania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zgodnie ze statutem szkoły,
- określenie priorytetów dotyczących orientacji i informacji zawodowej w ramach programu profilaktyki i wychowawczego,
- współpraca z wychowawcami poszczególnych klas – prowadzenie warsztatów doradczych na godzinach wychowawczych, organizowanie spotkań z przedstawicielami różnych instytucji, pedagogizacja rodziców, głównymi działaniami będą również Światowy Tydzień Przedsiębiorczości **ŚTP**, a także tydzień doradczy **TD** który połączony będzie z konkursami z obszaru przedsiębiorczości i zarządzania własną karierą, jeżeli będzie również taka możliwość w tygodniu doradcy zawodowi będą prowadzili warsztaty w różnych szkołach.
- współpraca z pedagogiem i psychologiem szkolnym – współprowadzenie warsztatów, a także konsultacje poszczególnych uczniów u specjalistów,
- organizowanie wewnątrzszkolnych szkoleń z zakresu doradztwa zawodowego dla nauczycieli i wychowawców – interdyscyplinarna współpraca,
- określenie priorytetów dotyczących gromadzenia informacji i prowadzenia poradnictwa zawodowego w szkole, udostępnianie zgromadzonych materiałów oraz narzędzi każdemu zainteresowanemu wychowawcy, nauczycielowi.
-

Współpraca z podmiotami w ramach WSDZ

1. Praca szkolnego doradcy zawodowego.
2. Praca nauczycieli, wychowawców, pracowników biblioteki, pedagoga i psychologa szkolnego, którzy w ramach współpracy ze szkolnym doradcą zawodowym, realizują treści z zakresu doradztwa zawodowego i poradnictwa kariery na lekcjach, np.: godziny z wychowawcą, WOS –u, współuczestniczą w realizacji formy doradczej zwanej „rynkem pracy” poprzez udział i współorganizowanie wycieczek do instytucji rynku pracy, na targi pracy, organizując spotkania z przedstawicielami zawodów, przedstawicielami uczelni.
3. Współpraca ze szkołami ponadgimnazjalnymi/ponadpodstawowymi, uczelniami wyższymi oraz Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Dzierżoniowie.

Działalność szkolnego doradcy zawodowego

Cele działania szkolnego doradcy zawodowego

- Przygotowanie młodzieży do trafnego wyboru drogi dalszego kształcenia (zawodu) oraz opracowania indywidualnego planu kariery edukacyjnej i zawodowej.
- Przygotowanie ucznia do radzenia sobie w sytuacjach trudnych, takich jak: bezrobocie, problemy zdrowotne, adaptacja do nowych warunków pracy i mobilności zawodowej.
- Przygotowanie ucznia do roli pracownika (wolontariusza).
- Wprowadzenie młodszych uczniów w tematykę doradztwa zawodowego i kształtowanie ich świadomości edukacyjnej i zawodowej.
- Przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych.
- Pomoc wychowawcom w realizacji tematów związanych z wyborem zawodu w ramach godzin wychowawczych.
- Wspieranie działań szkoły mających na celu optymalny rozwój edukacyjny i zawodowy ucznia.

Zadania szkolnego doradcy zawodowego

- Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje i pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej.
- Prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego.
- Opracowywanie we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, psychologami lub pedagogami, programu do realizacji w ramach WSDZ.
- Wspieranie nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, psychologów lub pedagogów, w zakresie realizacji działań określonych w programie WSDZ.
- Koordynowanie działalności informacyjno-doradczej realizowanej przez szkołę, w tym gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia.
- Udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom i ich rodzicom.
- Systematyczne podnoszenie własnych kwalifikacji.

Korzyści wynikające z działalności szkolnego doradcy zawodowego

Dla indywidualnych odbiorców:

- Dostęp do informacji zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców w szczególności aktualnej oferty edukacyjnej szkół ponadgimnazjalnych.
- Poszerzanie edukacyjnych i zawodowych perspektyw uczniów.
- Świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe.
- Ułatwienie wejścia na rynek pracy dzięki poznaniu procedur pozyskiwania i utrzymania pracy.
- Świadomość możliwości zmian w zaplanowanej karierze zawodowej.
- Mniej niepowodzeń szkolnych, zniechęcenia, porzucania szkoły a potem pracy, jako konsekwencji niewłaściwych wyborów.

Dla szkoły:

- Realizacja zobowiązań wynikających z ustawy i dotyczących "przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia".

- Utworzenie na terenie szkoły bazy informacji edukacyjnej i zawodowej oraz zapewnienie jej systematycznej aktualizacji.
- Promocja szkoły poprzez działania zewnętrzne – prowadzenie strony doradczej na portalu FB, współpraca z uczelniami wyższymi oraz lokalnymi przedsiębiorcami i instytucjami w ramach pracy doradcy zawodowego.
- Integracja międzyszkolna - intensywna współpraca z różnymi szkołami i Urzędem Miasta.

Dla państwa i władz lokalnych:

- Zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej konieczności racjonalnego planowania rozwoju zawodowego przez jednostki.
- Podejmowanie właściwych decyzji, efektywnie przeciwdziałających bezrobociu.
- Zapewnienie powszechności i dostępności usług doradczych zalecanych przez Komisję Unii Europejskiej.

Dla pracodawców:

- Zwiększenie szansy znalezienia odpowiednio przygotowanych kandydatów świadomych oczekiwań rynku pracy.

Realizacja zadań szkolnego doradcy zawodowego

Podstawa realizacji zadań doradcy

Szkolny doradca zawodowy realizuje zadania na podstawie, zatwierdzonego przez Dyrektora szkoły programu pracy realizacji WSDZ na dany rok szkolny. Wyznacznikiem opracowywania programu i planu pracy z uczniami, rodzicami i Radą Pedagogiczną są:

- Założenia programu i planu pracy doradcy zawodowego.
- Czas pracy szkolnego doradcy zawodowego.
- Aktywność i zaangażowanie uczniów.
- Możliwości organizacyjne.
- Dostępna baza i zaplecze merytoryczne.
- Liczebność beneficjentów działań doradczych.
- Możliwość współpracy i integracji działań doradczych z przedstawicielami Rady Pedagogicznej.
- Możliwość i skala współpracy z instytucjami rynku pracy, szkołami ponadgimnazjalnymi.

Formy działań realizowanych w ramach WSDZ, których adresatami mogą być uczniowie, rodzice, nauczyciele, środowisko lokalne (instytucje rynku pracy, zakłady pracy, i in.).

- **Poradnictwo grupowe** - zespołowe, warsztatowe sesje doradcze (zajęcia warsztatowe służące wyposażeniu młodzieży w zasób wiedzy i umiejętności dotyczących np. poszukiwania pracy, samozatrudnienia, umiejętności interpersonalnych, planowania kariery zawodowej i innych; warsztaty dla nauczycieli służące doskonaleniu umiejętności doradczych).
- **Rynek edukacyjny i pracy** - wizyty studyjne w szkołach średnich, obserwacje, wizyty w zakładach pracy, uczniowski wolontariat (spotkania z absolwentami, którzy osiągnęli sukces zawodowy /promowanie dobrych wzorców/, spotkania z przedstawicielami różnych zawodów /zgodnie ze specyfiką kierunków kształcenia w szkole/, spotkania z przedstawicielami lokalnych firm, pracodawców i stowarzyszeń pracodawców /praktyki zawodowe, oczekiwania pracodawców, lokalny rynek zatrudnienia/, targi pracy, targi edukacyjne, zakłady pracy, instytucje rynku pracy, uczelnie wyższe, biura doradztwa personalnego i inne).
- **Informacja edukacyjno – zawodowa** (gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej /o zawodach, o rynku pracy, o możliwościach kształcenia i zatrudnienia, o planach rekrutacyjnych lokalnych uczelni/ w postaci prasy, informatorów, programów multimedialnych, tworzenie multimedialnych centrów informacji z dostępem do Internetu), Krzewienie samodzielnego pozyskiwania informacji (korzystanie z portali dotyczących rynku pracy, programów multimedialnych do samobadania, informatorów, ulotek, broszur, itp.).
- **Poradnictwo indywidualne** (porady i informacje zawodowe, diagnoza zdolności i predyspozycji).
- **Badania /diagnoza/ zapotrzebowania na działania doradcze** prowadzone w szkole.
- **Warsztaty przedsiębiorczości** – zajęcia warsztatowe z podstaw przedsiębiorczości, symulacji zakładania i prowadzenia własnej firmy, rekrutacji i selekcji pracowników, poruszania się po lokalnym rynku pracy, tworzenia własnych start'upów, autoprezentacji i argumentacji.

Sposoby realizacji działań doradczych

Działania doradcze realizowane są na zasadzie dobrowolności uczestnictwa w ramach:

- Dyżuru doradcy zawodowego - doradztwo indywidualne – konsultacje, dla potrzeb uczniów.
- Lekcji wychowawczych lub warsztatów doradczych prowadzonych przez doradcę zawodowego we wszystkich klasach.
- Zastępstw na lekcjach przedmiotowych.
- Wycieczek zawodowych i wizyt studyjnych w szkołach ponadgimnazjalnych lub organizacji Miesiąca szkół ponadgimnazjalnych/ponadpodstawowych – semestr II.
- Organizacja Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości.
- Organizacja Tygodnia Umiejętności Zawodowych.
- Organizacja Targów Edukacyjnych dla rodziców i uczniów.
- Organizacja warsztatów w szkołach ponadgimnazjalnych/ponadpodstawowych.
- Prowadzenie strony internetowej z doradztwa zawodowego na portalu FB.

Ewaluacja

Ewaluacja WSDZ jest stałym elementem wdrażania działań doradczych w szkole, aby propozycje warsztatów były zgodne z oczekiwaniami i potrzebami uczniów i ich rodziców. Na podstawie ankiety ewaluacyjnej oraz wywiadów doradca zawodowy sporządzi sprawozdanie i przedstawi Dyrektorowi szkoły (Radzie Pedagogicznej) do zatwierdzenia pod koniec roku szkolnego. Ewaluacja zawierać będzie również informacji pozyskane z badań doradcy:

- badanie losów absolwentów (Gimnazjum oraz SP);
- badanie preferencji edukacyjnych przeprowadzone w klasie ósmej SP oraz trzeciej gimnazjum;
- badanie rodziców oraz prawnych opiekunów dotyczące potrzeb w obszarze doradztwa zawodowego na podstawie których zostaną opracowane warsztaty doradcze;
- oraz inne wg potrzeb doradcy.

Tematyka godzin doradztwa zawodowego

realizowanych na zajęciach przez doradcę zawodowego w SP1 Pieszcach

KLASY 1, 2, 3

Lp.	Jaki jestem - oto jest pytanie?	Godzin
1	Poznajemy siebie - lubię to! Każdy ma swoje zainteresowania.	1
2	Gala talentów – jesteśmy mistrzami!	1
3	Zawody w mojej rodzinie i ich znaczenie.	1

KLASY 4, 5, 6

Lp.	Kim będę w przyszłości - marzenia, cele i zadania	Godzin
1	Kim będę w przyszłości - oto jest pytanie.	1
2	Ja – to znaczy kto? Moje mocne strony i możliwości ich wykorzystania.	1
3	Zainteresowania i pasje a zawody w mojej rodzinie i ich znaczenie.	1

KLASY 7

Lp.	Zawodowy start - czyli poznając siebie poznaję świat	Godzin
1	Moje umiejętności – moje sukcesy, zdolności i uzdolnienia	1
2	Ja w moich oczach. Ja w oczach innych.	2
3	Jakie wartości są dla mnie ważne? Praca jako wartość w życiu człowieka.	2
4	Rozpoznaję swoje aspiracje, moje marzenia.	2
5	Zawody wokół nas.	2
6	W jakich zawodach wykorzystam wiedzę z ...?	2
7	Rzemiosło – alternatywą dla młodych zawodowców.	2
8	Autoprezentacja, czyli sztuka przedstawiania siebie. Przymiarka do zawodowego portfolio.	2

KLASY 8

Lp.	Mieć dobry plan:	Godzin
1	Jak scharakteryzować współczesny rynek pracy?	1
2	Nowe zawody na rynku pracy.	1
3	Moje zasoby a oczekiwania pracodawców.	1
4	Szkoły zawodowe – szkołami pozytywnego wyboru.	2
5	Informacje w zasięgu ręki, czyli poznaję ofertę szkół ponadpodstawowych.	2
6	Szkoła podstawowa i co dalej? Jak wybrać szkołę?	2
7	Co gwarantuje mi szkoła? Kwalifikacje i kompetencje.	2
8	Wybieram zawód czy szkołę.	2
9	Co dwie głowy, to nie jedna. Kto może mi pomóc w wyborze szkoły i zawodu?	2

Dla klas ósmych przewidziane jest również **doradztwo indywidualne w formie konsultingu lub coachingu** – forma zajęć indywidualnych dopasowana jest do potrzeb indywidualnych ucznia i/lub jego rodzica.

**TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO
DLA KLAS I–VI SZKÓŁ PODSTAWOWYCH wg MEN**

A. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I–III szkół podstawowych

1. Poznanie siebie

Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

B. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV–VI szkół podstawowych

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO

DLA KLAS VII I VIII SZKÓŁ PODSTAWOWYCH wg MEN

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- 1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- 2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;

- 2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- 2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- 2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;
- 2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- 2.7 dokonuje autoprezentacji.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- 3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- 3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;
- 3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- 4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- 4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;
- 4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.